

Archeo-rapport 51
Het archeologisch vooronderzoek aan de Heerstraat
te Lovenjoel

Archeo-rapport 51
Het archeologisch vooronderzoek aan de Heerstraat
te Lovenjoel

Colofon

Archeo-rapport 41 Het archeologisch vooronderzoek aan de Heerstraat te Lovenjoel
---

Opdrachtgever:	Sempels Pro Plus
Projectleiding:	Maarten Smeets
Uitvoering veldwerk:	Sarah Bosman Michiel Steenhoudt
Auteur:	Michiel Steenhoudt
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (behalve figuren 1 t.e.m. 4)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2010, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve gegevens

Naam site:	Heerstraat
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Bierbeek
Deelgemeente:	Lovenjoel
Adres:	Heerstraat 19
Kadastrale gegevens:	Afdeling 3, Sectie C, percelen 139s (partim) en 139t
Projectcode:	2010-441
Opdrachtgever:	Sempels Pro Plus, Broekstraat 12, 3210 Lubbeek
Vergunningsnummer:	2010-441
Naam aanvrager:	Sarah Bosman
Aanvraagdatum:	30 november 2010

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1: Inleiding en situering	p. 2
Hoofdstuk 2: Werkmethode en resultaten	p. 5
Hoofdstuk 3: Besluit	p. 8
Bijlagen	p. 9
Bijlage 1: Sporeninventaris	p. 10
Bijlage 2: Fotoinventaris	p. 11
Bijlage 3: Profieltekeningen	p. 13
Bijlage 4: Opgravingsplannen	p. 14

Hoofdstuk 1 Inleiding en situering

Naar aanleiding van de uitbreiding van een verkaveling gelegen langs de Heerbaan te Lovenjoel, legde Ruimte en Erfgoed een archeologisch vooronderzoek op in de vorm van proefsleuven. Het onderzoek werd aan Studiebureau Archeologie bvba toevertrouwd en werd uitgevoerd op maandag 20 december 2010.

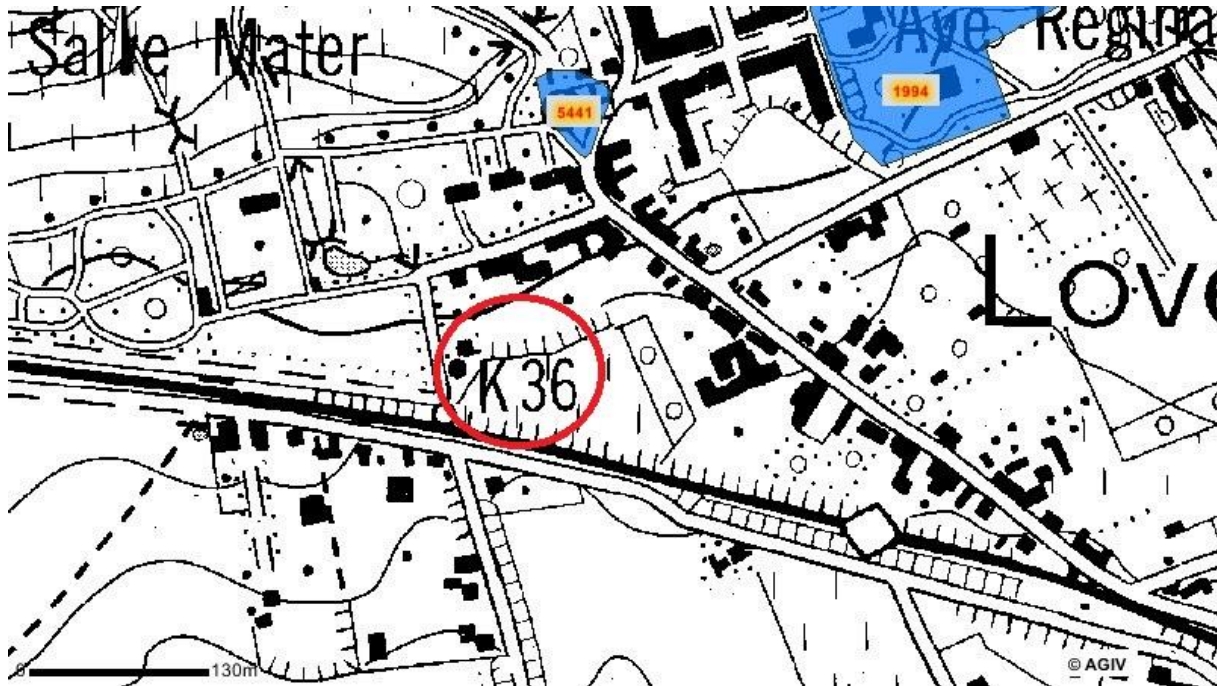

Fig. 1: Uittreksel uit de CAI met situering van het projectgebied.

Het projectgebied is gelegen tussen de Heersbaan, het Pakeshof en de spoorlijn Leuven-Luik. De aanwezigheid van verschillende Romeinse villa's in de ruime omgeving en de straatnaam die naar een Romeinse baan verwijst, zijn mogelijke aanwijzingen voor de aanwezigheid van Romeinse sporen.

Op de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (fig. 1) zijn in de nabijheid twee vindplaatsen weergegeven. CAI 5441 is de Sint Lambertkerk. De eerste stenen kerk werd gebouwd in 1053 die in de 13de eeuw vervangen werd door een groter gebouw. In de 16de eeuw is de kerk deels afgebroken. De toren werd bewaard. CAI 1994 is het kasteel van Lovenjoel. De eerste vermelding van het kasteel dateert van 1580-1590. Het kasteel gaat terug op het "Hof ten poel".

De Ferrariskaart (1771-1778) toont voor het projectgebied een akkerlandschap (fig. 2). Ook op de Popp-kaart (1842-1879) (fig. 3) en de Atlas der Buurtwegen is een gelijkaardige beeld te zien.

Fig. 2: Uittreksel uit de Ferrariskaart met situering van het projectgebied.

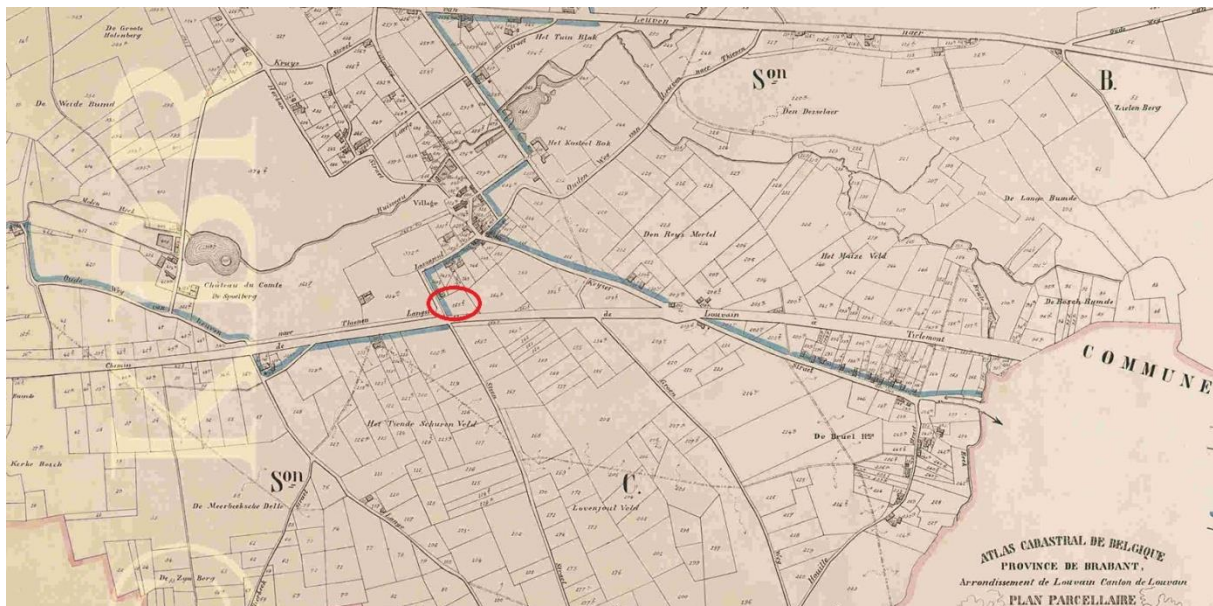

Fig. 3: Uittreksel uit de Popp-kaart met situering van het projectgebied.

De bodemkaart (fig. 4) geeft voor het projectgebied een bebouwde zone aan. Rond deze zone is een droge zandleembodem zonder profiel en met een bedolven textuur B-horizont op minder dan 80 cm diepte (Lbp(c)), een matig droge zandleembodem met een textuur B-horizont, fase 0 (Lca0) en een

zeer droge tot matig natte zandbodem met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont waarvan het materiaal een groene kleur heeft in de diepte (SAfd). Deze laatste bodem werd op het lager gelegen, westelijke deel van het projectgebied geregistreerd.

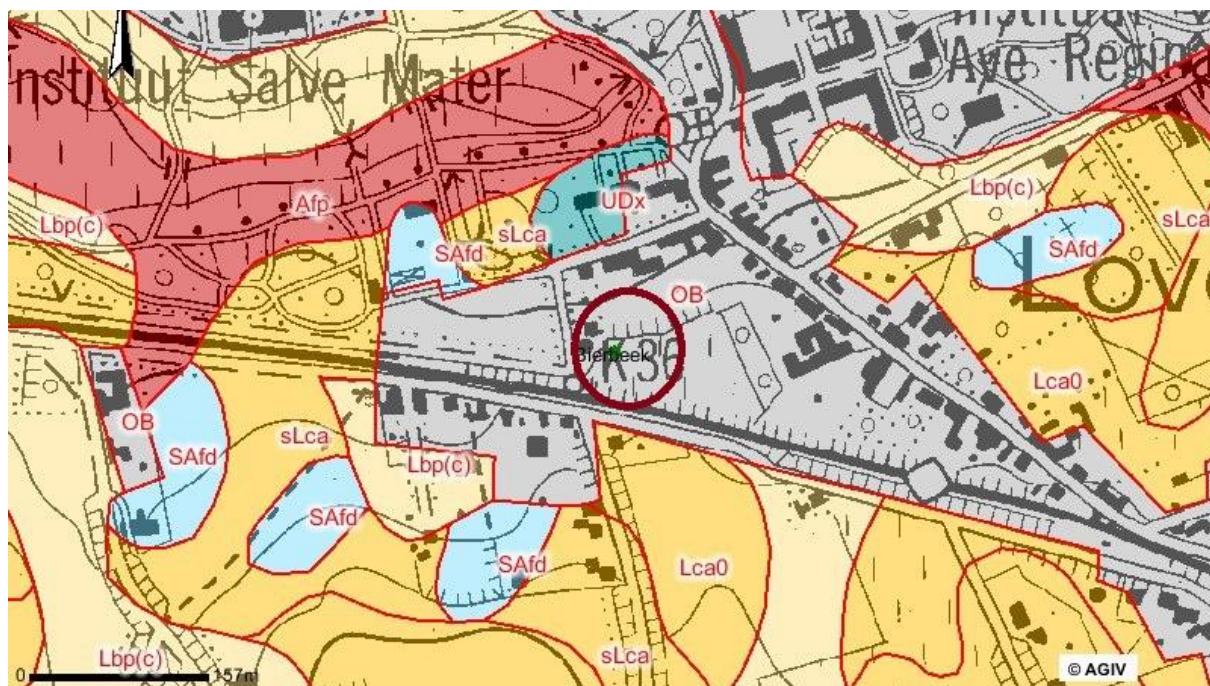

Fig. 4: De bodemkaart met situering van projectgebied.

Hoofdstuk 2   Werkmethode en resultaten

Het totaal te onderzoeken terrein was ongeveer 4900m² groot. Er zijn op het terrein nog een bouwvallig huis en enkele bijgebouwen aanwezig. Ten zuiden van deze gebouwen werden 3 parallelle sleuven machinaal uitgegraven (fig. 5). Ten noorden van het huis werden in de tuin nog twee sleuven aangelegd. Aan de westrand van het terrein loopt een riolering die nog in gebruik is.

Fig. 5: Machinaal graven van de proefsleuven.

In het begin van elke sleuf werd een profielput gegraven. De profielen werden opgekuisd, gefotografeerd en ingetekend op schaal 1/20. In al de sleuven werd enkel de teelaarde (ongeveer 35 cm) afgegraven om het archeologische niveau te bereiken (fig. 6).

In alle sleuven zijn de aanwezige sporen opgekuisd, gefotografeerd en beschreven. Het hele terrein is topografisch ingemeten. In totaal werden 9 sporen geregistreerd. In sleuf 3 werd langs enkele sporen een kijkvenster aangelegd (fig. 7). Één van de sporen werd hier gecoupeerd om meer duidelijkheid te verkrijgen over de aard van deze sporen. Het bleek echter dat het een klein restant van de teelaarde was. De overige sporen waren enkele zeer recente vierkante tot rechthoekige paalkuilen (fig. 8) en vermoedelijk een ploegspoor (fig. 9) dat in sleuf 5 aanwezig was.

Fig. 6: Profielput van sleuf 2.

Fig. 7: Spoor 3 in sleuf 3.

Fig. 8: Spoor 2 in sleuf 2.

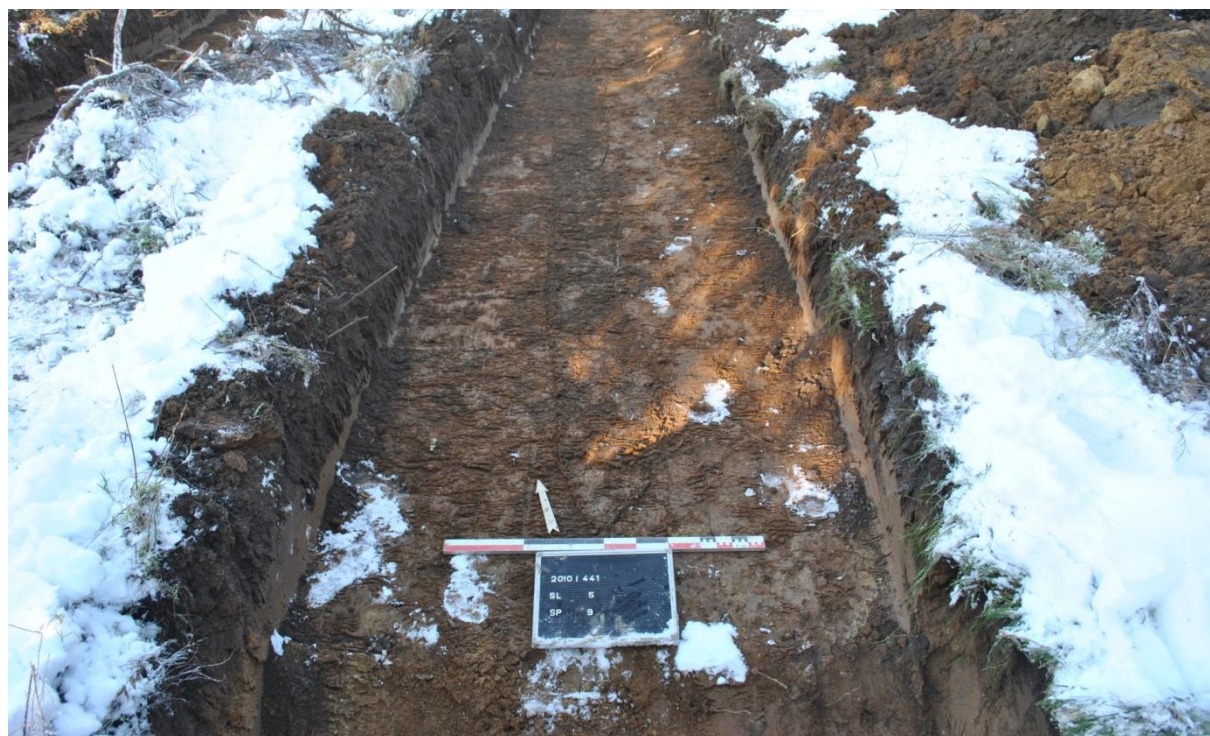

Fig. 9: Spoor 9 in sleuf 5.

Hoofdstuk 3   Besluit

Conform art. 4 § 2 van het *Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium* van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003) en 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Daarom werd een archeologisch vooronderzoek gevraagd om de archeologische potentie van het terrein in te schatten. Hierbij werd vastgesteld dat er zich geen relevante archeologische sporen in het projectgebied bevinden die verder archeologisch onderzoek verantwoorden. Het officieel vrijgeven van het terrein gebeurt door Ruimte & Erfgoed.

Ondanks het vrijgeven van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003 en 10 maart 2006 (BS 08.06.1999, 24.03.2003, en 07.06.2006)

- en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 23 juni 2006

van toepassing, meer bepaald voor de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

Bijlagen

Bijlage 1 Sporeninventaris

Sp. Nr.	Sleuf	Vorm	Kleur	Bijmening	Aard	Coupe
1	1	Rechthoekig	Gr	BS, SK	Paalkuil	
2	2	Vierkant	Gr	BS, SK	Paalkuil	
3	3	Onregelmatig	Br-Gr	BS, SK	Restant teelaarde	Negatief
4	3	Onregelmatig	Br-Gr	BS, SK	Restant teelaarde?	
5	3	Onregelmatig	Br-Gr	BS, SK	Restant teelaarde?	
6	3	Onregelmatig	Br-Gr	BS, SK	Restant teelaarde?	
7	3	Onregelmatig	Br-Gr	BS, SK	Kuil of greppel	
8	4	Rechthoekig	Gr	SK	Gracht	
9	5	Langwerpig	Gr-DGr	SK	Gracht	

Afkortingen:

D- Donker

BK Baksteen

SK Steenkool

Br Bruin

Gr Grijs

Bijlage 2 Fotoinventaris

Inv. Nr.	Sleuf	Spoor	Aard
2010-441-001	1		Overzicht
2010-441-002	1		Overzicht
2010-441-003	1		Overzicht
2010-441-004	1		Overzicht
2010-441-005			Overzicht
2010-441-006			Overzicht
2010-441-007	1		Profiel
2010-441-008	1		Profiel
2010-441-009	1		Overzicht
2010-441-010	1		Overzicht
2010-441-011	1		Overzicht
2010-441-012	2		Overzicht
2010-441-013	2		Overzicht
2010-441-014	2		Overzicht
2010-441-015	2		Profiel
2010-441-016	2		Profiel
2010-441-017	2		Profiel
2010-441-018	2	2	Detail
2010-441-019	2	2	Detail
2010-441-020	1	1	Detail
2010-441-021	1	1	Detail
2010-441-022	2		Overzicht
2010-441-023	2		Overzicht
2010-441-024	3		Overzicht
2010-441-025	3		Overzicht
2010-441-026	3		Profiel
2010-441-027	3		Profiel
2010-441-028	3	3	Detail
2010-441-029	3	3	Detail
2010-441-030	3	4	Detail
2010-441-031	3	4	Detail
2010-441-032	3	5	Detail
2010-441-033	3	5	Detail
2010-441-034	3	6	Detail
2010-441-035	3	6	Detail
2010-441-036	3	7	Detail
2010-441-037	3	7	Detail
2010-441-038	3		Overzicht

2010-441-039	3		Overzicht
2010-441-040	4		Overzicht
2010-441-041	4		Overzicht
2010-441-042	4	8	Detail
2010-441-043	4	8	Detail
2010-441-044	4		Overzicht
2010-441-045	4		Overzicht
2010-441-046	4		Profiel
2010-441-047	4		Profiel
2010-441-048	5		Detail
2010-441-049	5		Detail
2010-441-050	5		Profiel
2010-441-051	5		Profiel
2010-441-052	5	9	Detail
2010-441-053	5	9	Detail
2010-441-054	5		Overzicht
2010-441-055	5		Overzicht
2010-441-056			Overzicht
2010-441-057			Overzicht
2010-441-058			Overzicht
2010-441-059			Overzicht
2010-441-060			Overzicht
2010-441-061			Overzicht
2010-441-062			Overzicht
2010-441-063			Overzicht
2010-441-064			Overzicht

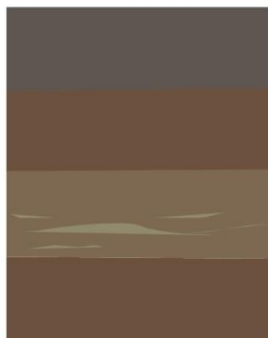

Bijlage 3 Profieltekeningen

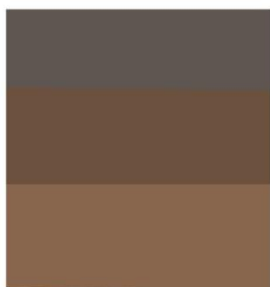
Sleuf 1, profiel 1

Sleuf 4, Profiel 4

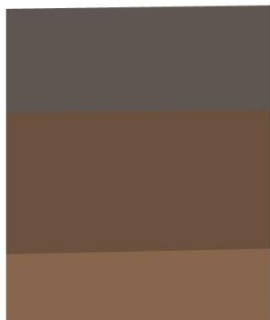
Sleuf 2, Profiel 2

Sleuf 5, Profiel 5

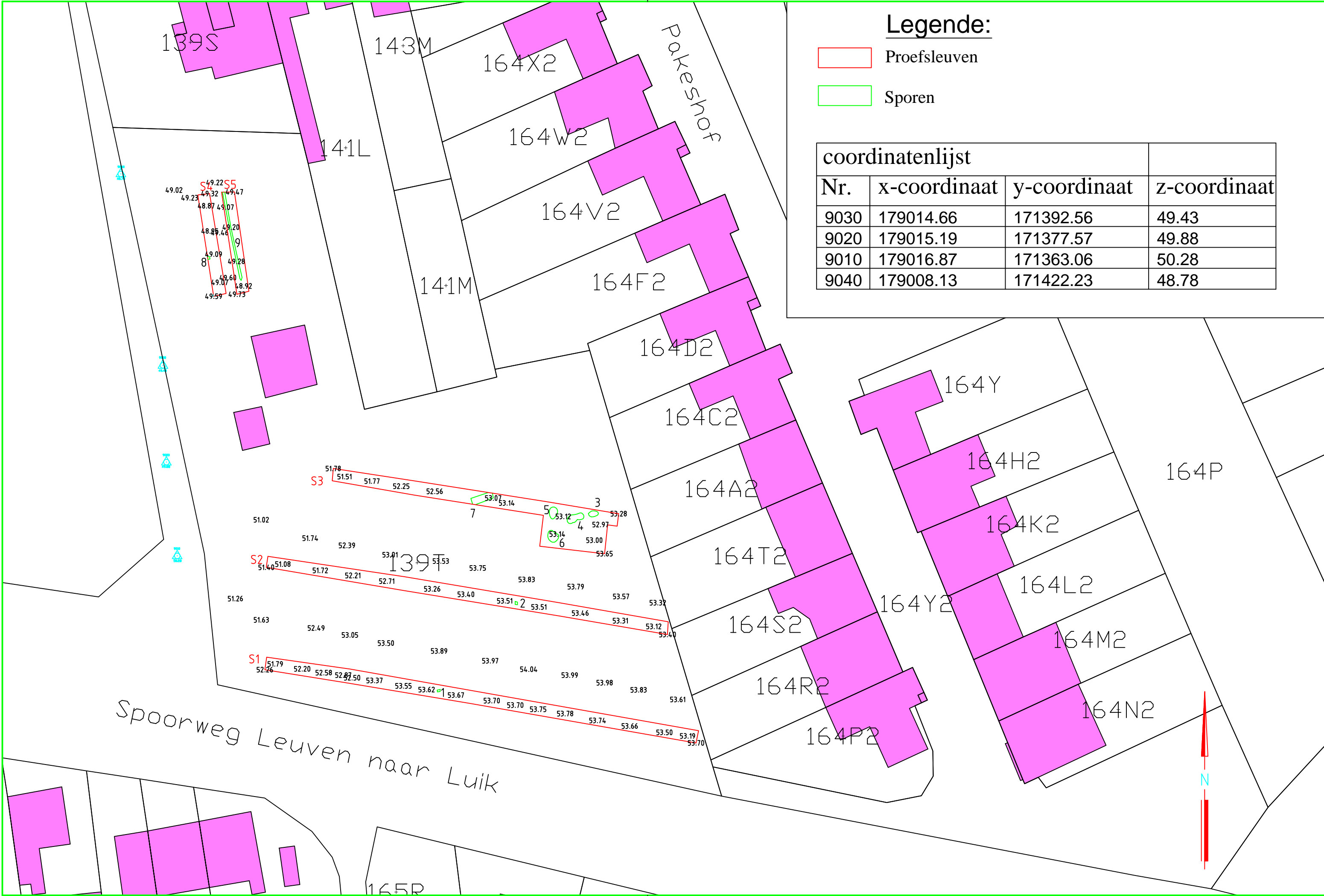

Sleuf 3, Profiel 3

Bijlage 4 Opgravingsplannen

Liggingplan

Het archeologische vooronderzoek aan de Heerstraat te Lovenjoel	
Opdrachtgever:	Sempels Pro Plus
Uitvoering:	Studiebureau Archeologie bvba Sarah Bosman Michiel Steenhoudt
Topografie:	Raoul Creemers Michiel Steenhoudt Maarten Smeets
Datum:	December 2010
Schaal: 1/500	1/1